

JÄMSTÄLLDHET - MOTIONER

SLUTPROTOKOLL, CENTERPARTIETS PARTISTÄMMA
19-22 SEPTEMBER 2013

Ett hållbart val
CENTERPARTIET

ETT JÄMSTÄLLT ARBETSLIV, MOTION 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5

- 8.1.1 Att Centerpartiet verkar för ett jämställt arbetsliv där: Förskoleplatser i varje kommun är tillgängliga för den som har flexibla, eller så kallade, obekväma arbetstider; Arbetstider skall vara flexiblare och skapa utrymme för självvald arbetstidsförläggning och distansarbete; Friskvård och träning, samt mental och fysisk hälsovård är tillgänglig på alla arbetsplatser; Teknisk utveckling bidrar till hälsosamma och jämställda arbetsplatser.
- 8.1.2 Att Centerpartiet verkar för ett jämställt ägande där: Den finansiella sektorn utvecklar policys för att motverka särbehandling av företagare utifrån kön; Verkningsfulla styrmedel utvecklas för att utjämna könsfördelningen i bolagsstyrelser och som fördelar den ekonomiska makten.
- 8.1.3 Att Centerpartiet verkar för ett jämställt samhälle där: Kvinnliga och manliga nätverk bidrar till att förbättra integrationen, öka toleransen för mångkulturen i det svenska samhället och skapar mötesplatser för människor med olika ursprung; Fostran utgår från jämställdhet, frihet från diskriminering och varje människas drivkraft och möjligheter.
- 8.2.1 Att Centern utifrån ovanstående ställer sig bakom kvotering utifrån kön i börsbolagens styrelser.
- 8.3.1 Att återinföra krav på årliga lönekartläggningar.
- 8.3.2 Att alla ska ha rätt till individuella lönesamtal.
- 8.3.3 Att kvinnor ska kunna välja arbetsgivare och starta fler företag genom att bland annat införa LOV i alla kommuner.
- 8.3.4 Att återinföra Försäkringskassans uppdrag att informera om fördelarna med ett jämställt föräldrauttag.
- 8.3.5 Att minimera förekomsten av delade turer närhelst möjligt.
- 8.3.6 Att verka för att heltid ska vara norm, deltid en möjlighet, och att kommuner, landsting och regioner ska organisera sitt arbete så att fler ges möjlighet att arbeta heltid.
- 8.4.1 Att likt Regeringens satsning på läraryrket via Lärarlyftet, budgetera för löneökningar, så kallade lönepotter, till kvinnodominerade låglöneyrken där stat

och kommuner är arbetsgivare, såsom inom t.ex. vård- och omsorgsyrken, inklusive barnomsorgen.

- 8.5.1 Att andelen kvinnor och män ska vara jämställd i kommunala och landstingskommunala bolagsstyrelser och ledningsgrupper. Könsfördelningen ska redovisas i de kommunala och landstingskommunala årsredovisningar, där även valberedningens könsfördelning samt rekryteringsåtgärder ska redovisas öppet.
- 8.5.2 Att jämställdhet ska finnas med som krav vid offentlig upphandling.
- 8.5.3 Att Jämställdhetsavtal / jämställdhetscertifiering ska upprättas mellan stat och företag där en strategi för hur företaget ska bli jämställt bland annat vad gäller könsfördelning i företagets styrelse och ledning behandlas. Tecknas jämställdhetsavtal får företaget en jämställdhetscertifiering vid namn JÄMN, likt miljöcertifieringen SVAN, samt sänkt bolagsskatt.

Motionsyttrande:

För Centerpartiet är det viktigt att gemensamma system är uppbyggda så att flickor och pojkar, kvinnor och män, har samma möjligheter. Detta inkluderar många av de aspekter motionärerna lyfter fram; en fungerande förskola och äldreomsorg, en jämställd skola och vård och ett jämställt ansvar för hem och familj. För att underlätta möjligheten till kombinerat föräldraskap och arbetsliv för både mammor och pappor behöver samtliga kommuner erbjuda bra barnomsorg med både hög kvalitet och flexibla öppettider, inklusive möjlighet till s.k. ”nattis” samt barnomsorg under hela sommarledigheten. Barnomsorg med en god kvalitet är en förutsättning för att kvinnor och män skall kunna känna trygghet att kombinera familjeliv med arbetsliv.

Motion 8.1 föreslår att Centerpartiet verkar för ett jämställt arbetsliv, jämställt ägande och ett jämställt samhälle och menar att befintliga maktstrukturer måste brytas upp. Motionären lyfter att män måste lämna plats åt kvinnor, och män släppas in i kvinnliga strukturer - samtidigt som kvinnor behöver medvetandegöras om sin egen kraft och förmåga så att de med full kraft är beredda att inta positioner där de ges makt och inflytande. Centerpartiet delar motionärens vilja att män och kvinnor stödjer varandra i vardagslivet, yrkeslivet, politiken och näringslivet.

Som motion 8.1 och 8.2 noterar är könsfördelningen i bolagsstyrelser allt annat än jämn och antalet kvinnor i svenska börsbolags styrelser ökar mycket långsamt. Kvotering till börsnoterade bolagsstyrelser skulle dock innebära att staten ingriper i ett privat ägande på ett sätt som inte är

förenligt med liberala ideal. Centerpartiet anser att valberedningarna i svenska bolag måste ta ett mycket större ansvar för att föreslå kvinnliga styrelseledamöter på bolagsstämmorna. Företag som aktivt arbetar för att uppnå en jämn könsfördelning i styrelser och ledning bör premieras och lyftas fram som goda exempel. Principen om jämställdhetsrankning skulle kunna ge företag som arbetar för jämställdhet positiv uppmärksamhet medan ojämsställda företag i högre grad skulle behöva stå till svars för att de inte fullt ut tar tillvara på kvinnors och mäns kompetens och Centerpartiet ser gärna att jämställdhetsrankning av större företag genomförs.

Motion 8.3 föreslår bland annat att återinföra krav på årliga lönekartläggningar, att alla ska ha rätt till individuella lönesamtal, att kvinnor ska kunna välja arbetsgivare och starta fler företag genom att bland annat införa LOV i alla kommuner, att verka för att heltid ska vara norm, deltid en möjlighet, och att kommuner, landsting och regioner ska organisera sitt arbete så att fler ges möjlighet att arbeta heltid. Motion 8.4 föreslår att budgetera för löneökningar, så kallade lönepotter, till kvinnodominerade låglöneyrken där stat och kommuner är arbetsgivare, såsom inom t.ex. vård- och omsorgsyrken, inklusive barnomsorgen.

Centerpartiet anser att det inte är politikens uppgift att ge sig in i lönebildningen, den ska arbetsmarknadens parter själva sköta. Centerpartiet kan verka för att uppmärksamma parterna på att de också måste ta ett ansvar för den stora löneskillnaden mellan kvinnor och män. Idag ska alla arbetsgivare i samband med de fackliga organisationerna göra lönekartläggning och analys vart tredje år. Arbetsgivare med 25 eller fler anställda ska dessutom också upprätta en skriftlig handlingsplan för jämställda löner. Syftet är att upptäcka, åtgärda och förhindra osakliga löneskillnader som har direkt eller indirekt samband med kön. Regeringen beslutade också 2013 att satsa nio miljoner kronor för att Diskrimineringsombudsmannen (DO) ska öka sina insatser kring lönekartläggningar på olika arbetsplatser. Den tidigare myndigheten Jämställdhetsmyndigheten visade sig vara ett bra verktyg för att rätta till osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män. Centerpartiet välkomnar DO:s ökade insatser kring lönekartläggningar och anser att de treåriga lönekartläggningarna och uppföljning av dessa bör bli ett permanent uppdrag för Diskrimineringsombudsmannen.

Centerpartiet delar åsikten att alla ska ha rätt till individuella lönesamtal. Idag finns ingen skyldighet för oorganiserade arbetsgivare att löneförhandla om det inte särskilt framgår i anställningsavtalet. Arbetsmarknadens parter måste ta ett större ansvar för att erbjuda anställda lönesamtal. Samtidigt hävdar Centerpartiet att det finns fler sätt att verka för att minska löneskillnaderna mellan män och kvinnor. Centerpartiet vill t.ex. fortsätta sänka skatten för låg- och medelinkomsttagare som till största delen är kvinnor. Centerpartiet vill också fortsätta öppna

upp den offentliga sektorn för att möjliggöra för fler kvinnor att starta företag och välja mellan fler arbetsgivare. Centerpartiet vill införa Lagen om Valfrihet (LOV) inom äldreomsorgen i alla kommuner. Med LOV-reformen växer arbetsmarknaden, samtidigt som det blir fler arbetsgivare att välja på. Att öppna upp den offentliga sektorn gynnar kvinnors löner. Studier visar till exempel att anställda i privat driven vård är mer än dubbelt så nöjda med sina löner, jämfört med landstingsanställda. Centerpartiet har en viktig uppgift i att fortsätta väcka förslag om liberala reformer som söker övervinna de strukturella löneskillnaderna mellan kvinnor och män.

Centerpartiet delar även motionens mening om att Försäkringskassans skall informera om fördelarna med ett jämställt föräldrauttag. Idag har Försäkringskassan i uppdrag att ge föräldrar goda kunskaper om föräldraförsäkringens regelverk och därmed skapa förutsättningar för valfrihet, ett jämställt föräldraskap och makt över livssituationen. Nuvarande instruktion kan bli än tydligare för att myndigheten i högre grad skall kunna verka för ett mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen.

För Centerpartiet är det en självklarhet att kunna försörja sig på sin lön, oavsett kön. Möjligheten till att arbeta heltid ska vara lika stor inom yrken som domineras såväl av kvinnor som av män. Heltid borde vara grunden och deltid en möjlighet. Att reglera heltid som norm är dock problematiskt då olika arbetsgivare har olika förutsättningar och möjligheter. Centerpartiet vill dock verka för att uppmana alla arbetsgivare att andelen heltidsjobb ska öka och att kommuner, landsting och regioner ska organisera sitt arbete så att fler ges möjlighet att arbeta heltid. Vi välkomnar det nya avtal som Kommunal och SKL nyligen ingick där en minimering av de så kallade delade turerna är ett viktigt resultat för de anställda. Vidare verkar mycket av problematiken vara en schemateknisk fråga vilken i större grad borde kunna lösas av arbetsgivaren.

Motion 8.5 föreslår bland annat att andelen kvinnor och män ska vara jämställd i kommunala och landstingskommunala bolagsstyrelser och ledningsgrupper och att jämställdhet ska finnas med som krav vid offentlig upphandling. Centerpartiet delar motionärens mening att Sverige behöver ta till vara på resurser och kompetens, oavsett kön, för att klara framtidens utmaningar vad gäller ekonomi, tillväxt och en hållbar välfärd. Det är också en förutsättning för att Sverige ska klara framtida utmaningar inom välfärden med en allt åldrande befolkning. Eftersom Centerpartiet inte ser kvotering som en önskvärd lösning så är ansvaret stort att hitta andra sätt att strukturellt arbeta med dessa frågor. Som politiska ledare och ägare har man ett ansvar att säkerställa en god representation i styrelser, nämnder och ledningsgruppen. Centerpartiet

uppmuntrar att könsfördelningen redovisas i de kommunala och landstingskommunala årsredovisningarna.

Genom offentlig upphandling kan kommuner och landsting redan idag driva jämställdhetsarbetet framåt. Sveriges kommuner och landsting (SKL) har tagit fram en vägledning som klargör de juridiska möjligheterna att ställa jämställdhetskrav vid upphandling enligt lagen om offentlig upphandling och lagen om valfrihetssystem.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

8.3.3 att kvinnor ska kunna välja arbetsgivare och starta fler företag genom att bland annat införa LOV i alla kommuner.

8.3.4 att återinföra Försäkringskassans uppdrag att informera om fördelarna med ett jämställt föräldrauttag.

8.3.5 att minimera förekomsten av delade turer närhelst möjligt.

8.3.6 att verka för att heltid ska vara norm, deltid en möjlighet, och att kommuner, landsting och regioner ska organisera sitt arbete så att fler ges möjlighet att arbeta heltid.

att de treåriga lönekartläggningarna och uppföljning av dessa blir ett permanent uppdrag för Diskrimineringsombudsmannen.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

8.1.1

8.1.2

8.1.3

8.2.1

8.3.1

8.3.2

8.4.1

8.5.1

8.5.3

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

8.5.2

JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERING OCH GENDER BUDGETING, MOTION 8.6, 8.7 OCH 8.8

- 8.6.1 Att ge Skolverket uppmaning om att undervisningsmaterial i skolan, såsom nya läroböcker, ska vara granskade ur ett genusperspektiv.
- 8.6.2 Att läromedel ska kvalitetssäkras så att det skildrar både kvinnors och mäns historia.
- 8.7.1 Att säkerhetsställa att kvinnor och män, pojkar och flickor får en rättvis utdelning från de offentliga budgeterna inom EU genom Gender Budgeting – inklusive handlingsplaner, implementering och uppföljning.
- 8.8.1 Att kommuner, landsting, regioner och riksdag ska göra genusanalyser för samtliga verksamhetsområden samt då beslut ska fattas.
- 8.8.2 Att kommunernas, landstingens, regionernas och riksdagens genusanalyser implementeras i budgetarbetet och verksamhetsplanering så att gemensamma resurser fördelas jämställt.
- 8.8.3 Att alla verksamheter kräver könsuppdelad statistik – en förutsättning för att kunna genomföra gender analyser.

Motionsyttrande:

Motion 8.6 föreslår att ge Skolverket uppmaning om att undervisningsmaterial i skolan, såsom nya läroböcker, ska vara granskade ur ett genusperspektiv och att läromedel ska kvalitetssäkras så att det skildrar både kvinnors och mäns historia. Motionären tar upp en angelägen fråga då Centerpartiet strävar efter ett jämställt samhälle där alla, oavsett kön, ska kunna nå sina mål.

Det är viktigt att skolan förmedlar principen om jämställdhet. Sedan 1991 ligger valet och kvalitetssäkringen av läromedel på skolorna och indirekt på lärarna. Skolverket gör inte längre granskningar i förväg utan granskar redan utgivet material. Detta lägger ett stort ansvar på lärarna men efter år av studier och erfarenhet av yrket torde de vara kompetenta att välja material som utgår från läroplan och skollag. Lärarna får även möjlighet att välja material som passar just deras lokala förutsättningar istället för att bli tilldelat ett redan givet material. I läroplanen står

det att skolan ska ”aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Det sätt på vilket flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan, och de krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. Den ska därför ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.”

Jämställdhet är därmed något som ska genomsyra undervisningen, vilket också ger sig till känna i ämnens kursplaner, både i grundskolans samhällsämnen men även i kurser på gymnasiet. Centerpartiets bedömning är att läroplanen ger tydliga besked om att genusaspekten är viktig i undervisningen. Det är sedermera upp till skolorna att välja material som lever upp till detta.

Motion 8.7 föreslår att säkerhetsställa att kvinnor och män, pojkar och flickor får en rättvis utdelning från de offentliga budgeterna inom EU genom Gender Budgeting – inklusive handlingsplaner, implementering och uppföljning. Enligt Lissabonfördraget ska det alltid finnas ett jämställdhetsperspektiv på EU:s arbete. Men vägen från princip till praktik är ibland lång, även i jämställdhetsfrågor. Centerpartiet delar motionens mening om att de offentliga budgeterna inom EU skall komma både kvinnor och män, pojkar och flickor till del. Idag finns det många verktyg för medlemsländerna och EU att ta hjälp utav. Det europeiska jämställdhetsinstitutet EIGE samlar och sammanställer statistik, sprider kunskap och ger tekniskt stöd till EU:s institutioner och medlemsstater. Ett första steg är att uppmana medlemsländerna och Europaparlamentet att verka för en jämställdhetsintegrerad EU-budget.

Regeringens huvudsakliga strategi för att uppnå jämställdhetsmålen är just jämställdhetsintegrering. Varje statsråd ansvarar för jämställdhet inom sitt område. 2013 beslutade regeringen om nya riktlinjer för arbetet. Jämställdhetsperspektivet ska vara tydligt integrerat i arbetet bland annat genom att all individbaserad statistik ska vara könsuppdelad och att förslag i propositioner och skrivelser analyseras utifrån kön. Målet med detta är att regeringen ska ha bästa möjliga förutsättningar för att jämställdhet ska genomsyra hela politiken. Centerpartiet anser att regeringen skall fortsätta att driva en offensiv jämställdhetspolitik och att fortsatta insatser för jämställdhetsintegrering är en viktig del i detta.

Motion 8.8 föreslår att kommuner, landsting, regioner och riksdag ska göra genusanalyser för samtliga verksamhetsområden samt då beslut ska fattas; att kommunernas, landstingens, regionernas och riksdagens genusanalyser implementeras i budgetarbetet och verksamhetsplanering så att gemensamma resurser fördelas jämställt; och att alla verksamheter kräver könsuppdelad statistik – en förutsättning för att kunna genomföra gender analyser. Centerpartiet delar motionärens vilja att kommuner, landsting, regioner och riksdag bör göra

genusanalyser för samtliga verksamhetsområden samt då beslut ska fattas; att kommunernas, landstingens, regionernas och riksdagens genusanalyser implementeras i budgetarbetet och verksamhetsplanering så att gemensamma resurser fördelas jämställt. Centerpartiet uppmuntrar fler kommuner, landsting, och regioner, samt Sveriges riksdag att göra genusanalyser för samtliga verksamhetsområden samt då beslut ska fattas.

Offentlig individbaserad statistik ska vara könsuppdelad enligt statistikförordningen. I nuläget finns det ingen tillsyn för detta. Detta leder till att könsuppdelad statistik inte prioriteras tillräckligt högt. Kraven för statistikredovisning behöver skärpas, för det är endast med öppna jämförelser som skillnader blir tydliga och ger underlag för en kvalitetssäkring av offentliga verksamheter. Centerpartiet anser att all individbaserad offentlig statistik från kommuner, landsting, regioner och stat bör vara könsuppdelad.

Statistiska Centralbyrån (SCB) fick 2008 regeringens uppdrag att utveckla jämställdhetsstatistiken rörande sysselsättning, företagande och utbildning samt att föreslå indikatorer för jämställdhetspolitiken. Uppdraget redovisades 2010. Avsikten är att den utvecklade statistiken samt indikatorerna ska finnas tillgängliga på SCB:s webbplats tillsammans med övrig jämställdhetsstatistik. Centerpartiet har lyft behovet att regeringen samlar uppdragen för stöd, metodutveckling och erfarenhetsutbyte, måluppfyllelse och uppföljning på jämställdhetsområdet under en myndighet. Detta förslag har också tagits upp i dialog med ansvarigt departement.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

8.8.2 att kommunernas, landstingens, regionernas och riksdagens genusanalyser implementeras i budgetarbetet och verksamhetsplanering så att gemensamma resurser fördelas jämställt.

att uppmana medlemsländerna och Europaparlamentet att verka för en jämställdhetsintegrerad EU-budget.

att Centerpartiet verkar för att regeringen samlar uppdragen för stöd, metodutveckling och erfarenhetsutbyte, måluppfyllelse och uppföljning på jämställdhetsområdet under en myndighet.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

- 8.6.1
- 8.6.2
- 8.7.1
- 8.8.1

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

- 8.8.3

REGERINGENS JÄMSTÄLLDHETSMÅL, MOTION 8.9

- 8.9.1 Att Regeringens jämställdhetsmål ska göras könsneutrala.
- 8.9.2 Att Centerpartiet ska verka för att fler mansjourer, skyddade boenden och liknande verksamheter för män som utsatts för våld i nära relationer ska komma till stånd.

Motionsyttrande:

Motionären anför att regeringens jämställdhetsmål mot våld i nära relationer fokuserar på mäns våld mot kvinnor och menar att flera typer av annat våld i nära relationer därmed riskerar att osynliggöras. När jämställdhetsmålen antogs ansåg regeringen det viktigt att förtydliga att bakom det våld som kvinnor utsätts för finns oftast en manlig förövare, varför det tidigare använda könsneutrala begreppet ”könsrelaterat våld” ersattes av ”mäns våld mot kvinnor”.

Centerpartiet anser att det naturligtvis alltid är en stor tragedi när män eller kvinnor misshandlas av sin partner eller annan närstående. Våld i nära relationer, sexualiserat våld, hedersrelaterat våld och kränkningar av den kroppsliga integriteten är begränsningar av människans frihet som aldrig får accepteras. Samtidigt anser Centerpartiet att våld mot kvinnor förtjänar att särskilt belysas i de övergripande jämställdhetsmålen, särskilt eftersom målen i detalj heller inte exkluderar insatser som inriktas på att komma tillrätta med våld mot män.

Slutligen delar Centerpartiet motionärens vilja att fler mansjourer, skyddade boenden och liknande verksamheter för män som utsatts för våld i nära relationer ska komma till stånd. Våldsutsatta män och kvinnor, flickor och pojkar har rätt till samhällets insatser och stöd.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-sats:

8.9.2 att Centerpartiet ska verka för att fler mansjourer, skyddade boenden och liknande verksamheter för män som utsatts för våld i nära relationer ska komma till stånd.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

8.9.1

BARNBIDRAGET, MOTIONERNA 8.10, 8.11 OCH 8.12

- 8.10.1 Att Centerpartiet verkar för att barnbidraget behovsprövas i enlighet med intentionerna i motionen.
- 8.11.1 Att en familjs förstfödda barn fick ett större barnbidrag.
- 8.11.2 Att flerbarnstillägget slopas.
- 8.12.1 Att behovsprövade barnbidrag införs på sikt.

Motionsyttrande:

Barnbidraget är ett konsumtionsstöd som underlättar tillvaron för barnfamiljerna. Centerpartiets familjepolitik utgår ifrån att varje barn är lika mycket värt. Bondeförbundet drev 1948 genom frågan om generellt barnbidrag. Att behovspröva barnbidraget skulle vara kostsamt och leda till kraftfulla margineffekter samt en ökad byråkrati. Centerpartiet står fast vid principen om att barnbidraget ska vara lika för alla och inte behovsprövat.

Centerpartiet anser att barnbidraget ska följa barnet, och även följa barnet vid delat boende. Det ger en tydlig signal om att den part som tar ansvar för vård, omsorg och ekonomi också skall få det bidrag som syftar till att underlätta detsamma.

Den ökande barnfattigdomen är ett stort problem i Sverige idag. Rädda barnens rapporter visar att andelen barn som lever i fattigdom är hög. Rapporterna visar också att barn i ekonomiskt

utsatta familjer är fortsatt överrepresenterade när det gäller risk för sämre hälsa, ökad risk att utsättas för våld samt sämre möjligheter att klara skolan med godkända resultat. Att som barn växa upp i fattigdom ökar med andra ord riskerna för att hamna i utanförskap som vuxen. Regeringen har som en åtgärd för att sänka barnfattigdomen höjt flerbarnstillägget och bostadstillägget för barnfamiljer.

Inom Centerpartiet har vi en tro att varje individ har en önskan att kunna försörja sig och sin familj på egen hand, men att samhället ska stötta den som av någon anledning inte har möjlighet till detta. Barnfamiljer har ofta en tuff ekonomisk situation, och familjer med många barn hör till den grupp som har de sämsta ekonomiska förhållandena. Flerbarnstillägget är ett sätt att minska risken för att barn tvingas leva under fattiga förhållanden.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

8.10.1

8.11.1

8.11.2

8:12.1

ANKNYTNING KVINNOR, MOTION NR 8.13

- 8.13.1 Att Migrationsverkets register måste föras även i anknytningspersonens namn (inte bara i den sökandes namn, för att lättare upptäcka fall av serieimporterande män som våldför sig mot anknytningskvinnor).
- 8.13.2 Att kvinnor ska bli informerade om eventuella tidigare domar mot mannen.
- 8.13.3 Att kräva bättre samordning mellan ansvariga myndigheter – ett aktivt samarbete mellan Länsstyrelser, Migrationsverket, kommuner, landsting och kvinnojourer.
- 8.13.4 Att nolltolerans mot våld mot kvinnor ska gälla alla kvinnor i Sverige, så även för anknytningskvinnor med tillfälligt uppehållstillstånd.
- 8.13.5 Att den s.k. 2-årsregeln i utlänningslagen ska ses över så att regeln inte ska kunna utgöra en risk för anknytningskvinnor med tillfälligt uppehållstillstånd, och ev. medföljande barn, att riskera utvisning om kvinnan avbryter anknytningen till mannen pga. fysiskt eller psykiskt våld. Det är alltså tillämpningen av våldsregeln i Utlänningslagen som måste stärkas.

Motionsyttrande:

Motionären lyfter en viktig fråga. Centerpartiet anser det bekymrande att två-årsregeln vid anknytningsförhållanden i utlänningslagen föranleder till att många utländska kvinnor pressas att stanna kvar i en relation där misshandel förekommer. Väljer de att bryta sig ur relationer innan den tvååriga provotiden utgått, kan de bli utvisade ur Sverige. För vissa kvinnor skulle det kunna leda till fruktansvärda konsekvenser för dem i hemlandet. I Utlänningslagen står, som motionären också lyfter, att om ett anknytningsförhållande brustit på grund av våld i relationen kan utläningen få stanna kvar i Sverige. Om det i praktiken är svårt, med tanke på bevisbörda, kan det finnas anledning att man ser över den delen i enlighet med Centerpartiets beslut från stämman i Åre.

Centerpartiet anser att det av bl.a. integritetsskäl kan vara olämpligt att eventuella tidigare domar framförs till den partnern som kommer på anknytning när det gäller t.ex. våld eller liknande. En sådan informationsupplysning uppges i regel inte vid andra förhållanden i samhället. Centerpartiet anser att det är viktigt att partnern som bor i utlandet generellt vet om vilka regler som gäller innan denne flyttar till Sverige, t ex ordningen med den uppskjutna invandringsprövningen och dess konsekvenser. Den uppskjutna invandringsprövningen på två år är till för att underlätta för personer att träffas och bo i Sverige. Att slopa tvåårsregeln skulle innebära en mycket striktare tillämpning i dessa fall. Därför är det mer angeläget att istället se över tvåårsregeln.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

8.13.3 att kräva bättre samordning mellan ansvariga myndigheter – ett aktivt samarbete mellan Länsstyrelser, Migrationsverket, kommuner, landsting och kvinnojourer.

8.13.4 att nolltolerans mot våld mot kvinnor ska gälla alla kvinnor i Sverige, så även för anknytningskvinnor med tillfälligt uppehållstillstånd.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

8.13.1

8.13.2

Partistämman beslutade att anse följande att-satser besvarade:

8.13.5

MAXTAXAN I FÖRSKOLAN, MOTION 8.14

- 8.14.1 Att Centerpartiet ska verka för en reformering av systemet med maxtaxa i förskolan som ger större frihet för kommunerna att bestämma över avgiftsnivåerna och därmed skapar utrymme för satsningar på ökad kvalitet.
- 8.14.2 Att förändringar av nuvarande system inte ska slå mot dem som har lägst inkomster.
- 8.14.3 Att förändringar av nuvarande system inte heller ska innebära någon inskränkning i rätten till allmän förskola utan avgift med 15 timmar per vecka från tre års ålder.
- 8.14.4 Att distriktsstämman i Stockholms län bifaller motionen och översänder den till partistämman.

Motionsyttrande:

Sedan Socialdemokraterna införde den för kommunerna frivilliga maxtaxan 2002 har taket varit detsamma, 42 000 kronor i samlad inkomst. Konsekvensen av att avgiften varit oförändrad och inte följer kostnadsutvecklingen innebär i praktiken att avgifterna blir lägre för varje år.

Detsamma gäller det statliga bidraget som varit konstant 3,7 miljarder årligen. Detta samtidigt som den totala kostnaden för förskolan har ökat med cirka 30 miljarder kronor sedan 2001.

Resultatet blir att kommunerna får stå för notan, vilket är ett stort ekonomiskt lass att bära. Trots att kommunerna lägger mer pengar på förskolan räcker det inte för att täcka upp för det ökade antalet barn som nu deltar i förskolans verksamhet. Konsekvenserna blir bland annat större barngrupper. På 27 år har grupperna ökat från 13,4 barn till 16,9 barn per vuxen. Fler föräldrar menar sig emellertid ha den barnomsorg de vill ha enligt skolverkets rapport som gjordes fem år efter reformens genomförande. De föräldrar som stannar hemma gör det nu i större utsträckning av eget val. Rapporten visar också att bakgrundsfaktorer som föräldrarnas sysselsättning och utländskbakgrund fått mindre betydelse när det kommer till deltagande i förskolan.

Centerpartiet vill se en reformering av systemet med maxtaxa i förskolan som ger större frihet för kommunerna att bestämma över avgiftsnivåerna och därmed skapa utrymme för satsningar på

ökad kvalitet, såsom förbättrade öppettider, inklusive ”nattis”, förstärkt personalbemanning, mindre barngrupper och mer pedagogik.

Den goda kvaliteten i barnomsorgen måste värnas för att vara långsiktigt hållbar - för barnen, personalen och föräldrarna. Alltför stora barngrupper, begränsade öppettider och små resurser för pedagogisk verksamhet riskerar att på sikt underminera den svenska barnomsorgen.

Centerpartiet ser dock inget behov av att avskaffa maxtaxan. Detta då det skulle kunna leda till stora avgiftshöjningar för ekonomiskt svagare familjer samt en bristande likvärdighet.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

8.14.1 Att Centerpartiet ska verka för en reformering av systemet med maxtaxa i förskolan som ger större frihet för kommunerna att bestämma över avgiftsnivåerna och därmed skapar utrymme för satsningar på ökad kvalitet.

8.14.3 att förändringar av nuvarande system inte heller ska innebära någon inskränkning i rätten till allmän förskola utan avgift med 15 timmar per vecka från tre års ålder.

Partistämman beslutade att anse följande att-satser besvarade:

8.14.4

8.14.2

FÖRÄLDRAFÖRSÄKRINGEN, MOTIONERNA 8.15, 8.16, 8.17, 8.18, 8.19, 8.20, 8.21

8.15.1 Att föreslå namnbyte för nuvarande föräldraförsäkringen till barn- och föräldraförsäkringen då förslaget öppnar upp vården även till andra närstående vuxna, samt för att förtydliga ett barnfokus där föräldradagarna blir barndagar.

8.15.2 Att föreslå namnbyte för nuvarande föräldradagar till barndagar.

8.15.3 Att föreslå namnbyte för nuvarande lägstanivåddagar till garantidagar.

8.15.4 Att öppna upp barn- och föräldraförsäkringen så att 300 av de 480 dagarna i barn och föräldraförsäkringen, varav 210 är Sjukpenninggrundande inkomst (SGI) - dagar och 90 garantidagar, blir öppna barndagar som tillfaller barnet och kan nyttjas/överlåtas mellan vårdnadshavarna, alternativt till max två ytterligare

- närstående personer. Ansvar för fördelningen av dessa dagar vilar gemensamt hos de två vårdnadshavarna.
- 8.15.5 Att för barnets anknytningsmöjligheter till båda vårdnadshavarna avsätts 90 dagar till vardera vårdnadshavare, vilka inte är överlåtningsbara.
- 8.15.6 Att utöka möjligheten att vara föräldralediga samtidigt, från 30 till 60 dagar.
- 8.15.7 Att ensamstående ska ha rätt att överlåta tillfällig föräldrapenning i samband med födsel (ofta kallade "10 pappa-dagar") till annan närstående.
- 8.15.8 Att ersätta nuvarande jämställdhetsbonus på max 13 500 kr med en jämställdhetspremie som ger hela 30 000 kr då vardera vårdnadshavare tagit ut minst 180 dagar var, för att öka incitamentet för att båda vårdnadshavarna tar ut mer än de 90 icke-överlåtningsbara dagarna var.
- 8.15.9 Att garantidagarna ska kunna tas ut utan krav på att först behöva ta ut 180 SGI-dagar.
- 8.15.10 Att utreda en höjning av golvet för SGI-dagarna så att lägstanivån för ersättningarna inom trygghetssystemen blir lika.
- 8.15.11 Att verka för att vårdnadsbidraget slopas.
- 8.15.12 Att verka för att slopa den s.k. 2.5-årsregeln som premierar täta födslar och deltidarbete mellan graviditeter.
- 8.15.13 Att verka för att återinföra jämställdhetsmålen i Försäkringskassans uppdrag.
- 8.15.14 Att ge Försäkringskassan i uppdrag att genomföra informationskampanjer som visar fakta kring de långsiktiga ekonomiska konsekvenserna av ett ojämnt föräldrauttag och informerar om fördelarna med ett mer jämställt uttag.
- 8.15.15 Att ge Försäkringskassan i uppdrag att genomföra informationskampanjer som fokuserar på barnets rättigheter, däribland Barnkonventionens artikel 18 om barnets rätt till bägge föräldrarna.
- 8.15.16 Att barn och föräldraförsäkringen förenklas för företagare, där samma regler ska gälla för företagare oavsett företagsform, inklusive kombinatörer, samt att graviditetspeng vid risker i arbetsmiljön ska gälla även för egenföretagare.

- 8.15.17 Att introducera en tidsbegränsad trappa för att rikta större delen av barn- och föräldraförsäkringen för uttag av barndagar när barnen är små.
- 8.15.18 Att barnbidraget ska följa barnet.
- 8.15.19 Att verka för att bereda plats för den andra vårdnadshavaren, eller medföljande stödperson, att få stanna på BB med mamman.
- 8.15.20 Att mödravårdscentraler byter namn till föräldramottagning där båda föräldrarna skrivs in och inkluderas som likvärdiga föräldrar.
- 8.15.21 Att föräldramottagningar erbjuder föräldragrupper för alla föräldrar.
- 8.15.22 Att barnmorskor och vårdpersonal fortbildas i jämställdhet samt HBTQ kunskap.
- 8.15.23 Att öka flexibiliteten inom barnomsorgen så att samtliga kommuner ska erbjuda bra barnomsorg med både hög kvalitet och flexibla öppettider, inklusive ”nattis” samt barnomsorg under hela sommarledigheten.
- 8.15.24 Att barnomsorgen ökar flexibiliteten för inskolningstider och erbjuder inskolning kontinuerligt under året.
- 8.15.25 Att verka för att arbetsgivare till högre grad erbjuder ett barnvänligt arbetsliv för att förenkla för föräldrar att kombinera föräldraskap och arbetsliv. T. ex. kan erbjudas möjlighet att ta del i viktiga personalmöten, utbildningar, eller kompetensutveckling under barn/föräldraledigheten.
- 8.15.26 Att i varje kommun ska det finnas familjecentraler med öppen förskola.
- 8.15.27 Att införa möjlighet till tillfällig föräldrapenning för vård av ett friskt barn när ett annat av familjens barn vårdas på sjukhus.
- 8.15.28 Att förlänga tiden för uttag av tillfällig föräldrapenning för avlidet barn från 30 till 90 dagar.
- 8.15.29 Att ta bort anmälningskravet för flerbarnstillägg efter 16 år.
- 8.15.30 Att det ska vara möjligt för alla, oavsett yrke, företagande, eller uppdrag som statsråd eller kommunalråd att kunna vara föräldralediga.
- 8.16.1 Att Centerpartiet ska verka för att en del föräldrapenningdagar får sparas och tas ut så länge som barnet är under 18 år och bor kvar hos föräldrarna.

- 8.17.1 Att de 90 dagar som nu betalas ut på lägstanivå ersätts med 90 dagar med ersättning på sjukpenningnivå.
- 8.17.2 Att ovanstående ska gälla även de extradagar med lägstanivå som fås vid flerbarnsfödelse.
- 8.18.1 Att Centerpartiet verkar för att jämställdhetsbonusens ersättning bör ändras till att bestå av ytterligare individuell föräldradighet.
- 8.19.1 Att tidpunkten för uttag av föräldrapenning för barn flytts fram, minst till och med det år barnet fyller 16 år.
- 8.20.1 Att man gör om föräldradigheten vid studier på SFI.
- 8.21.1 Att individuell föräldrapenning införs i två steg. Först tredelat, där en tredjedel är vikt åt mamman, en tredjedel åt pappan och en tredjedel som kan fördelas. I nästa steg för bör föräldrapenning helt individualiseras och alltså delas i två halvor.

Motionsyttrande:

Centerpartiet delar motionernas vilja om att se en enkel, modern och tydlig barn- och föräldraförsäkring som tar avstamp i principen om barnets bästa. Centerpartiet instämmer i att en sådan försäkring måste vara anpassad vårt moderna samhälle och arbetsliv, samt till olika familjekonstellationer. De faktiska förändringarna anses angelägnare än ett eventuellt namnbyte, som föreslås. Centerpartiet instämmer också i ambitionen att arbetsgivare till högre grad måste erbjuda ett barnvänligt arbetsliv för att förenkla för föräldrar att kombinera föräldraskap och arbetsliv. För att underlätta möjligheten till kombinerat föräldraskap och arbetsliv för både mammor och pappor anser Centerpartiet att kommunerna bör erbjuda bra barnomsorg med hög kvalitet och flexibla öppettider, inklusive möjlighet till s.k. ”nattis” samt barnomsorg under sommarledigheten. Detta förslag förs fram i jämställdhetsprogrammet.

Samtidigt som Centerpartiet anser att beslut om exakt fördelning av föräldraförsäkringen lämpligast tas av föräldrarna själva så delar Centerpartiet motionärens mening om att Försäkringskassan bör informera om kortsiktiga och långsiktiga konsekvenser av en ojämn fördelning av föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning och deltidsarbete på livsekonomin, inklusive pensioner. Centerpartiet välkomnar Försäkringskassans egna förslag för minskat krångel som redovisades 2012, som berör många av de förslag som motionären lyfter fram, t.ex. anmälningsskravet för flerbarnstillägg efter 16 år.

I samband med ett barns födsel eller adoption har båda vårdnadshavare rätt till tillfällig föräldrapenning i tio dagar. Då är tanken att föräldrarna ska kunna lära känna det nya barnet tillsammans. Det är Centerpartiets bedömning att ensamstående föräldrar borde kunna dela dessa dagar tillsammans med en närstående för extra stöd. Centerpartiet skulle gärna se att möjligheten för vårdnadshavare att vara föräldralediga samtidigt ökar från 30 till 60 dagar. Lika självklart borde det vara att föräldrarna bemöts som likvärdiga föräldrar på mödravårdscentraler (MVC) och att barnmorskor och vårdpersonal fortbildas i jämställdhet samt HBTQ kunskap. I vissa landsting ingår mödrahälsovården i vårdvalet, och i några storstadsregioner finns idag möjlighet att välja mellan privat och offentlig mödravård. Det är glädjande att det också finns fler HBTQ-diplomerade mottagningar och familjecentraler. Idag har båda föräldrar rätt till föräldrapenning under den tid de deltar i föräldrautbildning vid en mödravårdscentral, vilket Centerpartiet ser som en viktig del i att underlätta för ett mer jämställt föräldraskap.

Vad gäller att introducera en tidsbegränsad trappa för att rikta större delen av barn- och föräldraförsäkringen för uttag av barndagar när barnen är små har regeringen lagt ett förslag som innebär begränsningar i möjligheten att ta ut föräldraledighet efter barnets fyraårsdag. Endast 20 procent, eller 95 dagar, ska kunna sparas efter fyraårsdagen.

Vad gäller barnbidraget så kan föräldrar som inte bor ihop, men har barnet hos sig ungefär halva tiden, redan idag dela på barnbidraget. Enligt dagens regelverk måste dock barnens föräldrar komma överens för att barnbidraget ska delas, vilket i praktiken möjliggör för den ene föräldern att förhindra en delning av barnbidraget även om barnet bor halva tiden hos vardera föräldern. Centerpartiet anser att barnbidraget ska följa barnet, och även följa barnet vid delat boende. Det ger en tydlig signal om att den part som tar ansvar för vård, omsorg och ekonomi också skall få det bidrag som syftar till att underlätta detsamma.

Motionerna 8.16 och 8.19 föreslår att föräldrarna ska kunna ta ut föräldrapenning under en längre period, fram till dess att barnet fyller 18 respektive 16 år. Motiveringen är att barnen inte är vuxna vid åtta års ålder, utan fortfarande behöver sina föräldrar samt att möjligheten att ta ut föräldradagar tills barnet är äldre också ger föräldrarna en ökad valfrihet att ta ut föräldradagarna. Föräldraförsäkringen ger föräldrarna rätt till 480 dagars föräldrapenning per barn. Dagarna kan tas ut fram till dess att barnet fyller 8 år. Från 2014 träder nya regler i kraft. De nya reglerna innebär att huvuddelen av föräldradagarna ska tas ut innan barnet fyllt fyra år. De återstående 96 dagarna får tas ut fram till dess att barnet fyller 12 år. Centerpartiet står bakom de nya reglerna.

Motion 8.17 föreslår att de 90 föräldrapenningdagar som nu betalas ut på lägstanivå ersätts med 90 dagar med ersättning på sjukpenningnivå. Riksdagens utredningstjänst har på uppdrag av Centerpartiet utrett vad det skulle kosta att förändra föräldraförsäkringen så att de dagar som nu ger en ersättning på lägstanivå istället skulle ge en ersättning på sjukpenningnivå.

Utredningstjänsten bedömer att en sådan förändring skulle innebära en ökning av de offentliga finansiella utgifterna med ca 2 miljarder per år under perioden 2014-2017. I beräkningarna beaktas inte de beteendeförändringar som kan förväntas av en höjd ersättningsnivå. Eftersom det är troligt att uttagandet av dessa 90 dagar skulle öka när ersättningsnivån ökar, innebär det att statens utgifter kan förväntas öka mer än de 2 miljarder kronor som här anges. Centerpartiet verkar för att grundnivån och lägsta nivån i föräldraförsäkringen höjs på sikt när det statsfinansiella läget så tillåter.

Motion 8.18 föreslår att Centerpartiet verkar för att jämställdhetsbonusens ersättning bör ändras till att bestå av ytterligare individuell föräldradagighet. Den jämställdhetsbonus som trädde i kraft den 1 januari 2012 är en viktig insats för att öka ett jämställt uttag av föräldradagar. Den nuvarande jämställdhetsbonusen uppgår till högst 13 500 kronor. Många föräldrar tar idag inte ut alla de föräldradagar de är berättigade till. Om en större andel av föräldrarna tog ut alla sina föräldradagar kunde ytterligare dagar vara en lösning. Centerpartiet bedömer istället att en fördubbling av jämställdhetsbonusen kan bidra ytterligare till ett jämställt uttag i föräldraförsäkringen.

Motion 8.20 föreslår att man gör om föräldradagigheten vid deltagande i svenska för invandrare (SFI). Centerpartiet delar motionärens åsikt att det är angeläget att kvinnor i nyanlända familjer lär sig svenska och kommer ut i arbete så snart som möjligt efter att de kommit till Sverige. Arbete är en av de bästa vägarna för att integreras i det svenska samhället.

Motion 8.21 föreslår att individuell föräldrapenning införs i två steg. Först tredelat, där en tredjedel är vikt åt mamman, en tredjedel åt pappan och en tredjedel som kan fördelas. I nästa steg anser motionären att föräldrapenningen helt individualiseras och alltså delas i två halvor. Vid stämman i Upplands Väsby 2013 diskuterades föräldraförsäkringen. Stämman fattade beslut om att verka för en föräldraförsäkring för familjens och barnens bästa. Om en fast delning av föräldradagarna införs finns risken att familjen inte tar ut alla de dagar som man har möjlighet till, vilket riskerar att leda till en föräldraförsäkring som inte ser till barnets bästa.

Slutligen lägger Centerpartiet flera egna förslag som berör föräldraförsäkringen i programmet för jämställdhet. Centerpartiets förslag tar avstamp i vårt moderna samhälle och arbetsliv, och

syftar till att tydligare belöna ett mer jämställt uttag av föräldradagar enligt principen om barnets bästa.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

- 8.15.6 att utöka möjligheten att vara föräldralediga samtidigt, från 30 till 60 dagar.
- 8.15.7 att ensamstående ska ha rätt att överlåta tillfällig föräldrapenning i samband med födsel (ofta kallade "10 pappa-dagar") till annan närstående.
- 8.15.9 att garantidagarna ska kunna tas ut utan krav på att först behöva ta ut 180 SGI-dagar.
- 8.15.10 att utreda en höjning av golvet för SGI-dagarna så att lägstanivån för ersättningarna inom trygghetssystemen blir lika.
- 8.15.16 att barn och föräldraförsäkringen förenklas för företagare, där samma regler ska gälla för företagare oavsett företagsform, inklusive kombinatörer, samt att graviditetspeng vid risker i arbetsmiljön ska gälla även för egenföretagare.
- 8.15.27 att införa möjlighet till tillfällig föräldrapenning för vård av ett friskt barn när ett annat av familjens barn vårdas på sjukhus.
- 8.15.28 att förlänga tiden för uttag av tillfällig föräldrapenning för avlidet barn från 30 till 90 dagar.
- att det ska vara möjligt för alla, oavsett yrke, företagande, eller uppdrag, att kunna vara föräldralediga.
- att barnbidraget ska följa barnet och även följa barnet vid delat boende

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

- 8.15.2
8.15.3
8.15.4
8.15.5
8.15.8
8.15.11

8.15.12
8.15.26
8.15.30
8.16.1
8.17.1
8.17.2
8.18.1
8.19.1
8.21.1

Partistämman beslutade att anse följande att-satser besvarade:

8.15.1
8.15.13
8.15.14
8.15.15
8.15.17

8.15.18
8.15.19
8.15.20
8.15.21
8.15.22
8.15.23
8.15.24
8.15.25
8.15.29
8.20.1